

୧-ଶୁଭ ଶାନ୍ତ

ଧୈର୍ଯ୍ୟଶାଳୀ

ଧ.ନ. ୧୯୬୮

2. MAHAJANAKA JATAKA

STRIVE.

Dialogue

between

MAHAJANAKA BHODHISATTA and MANIMEKHALA

x x x

MEKHALA: Who are you, swimming here in mid-ocean, while no land is in sight? What power or gain are you seeking, that you are striving so hard?

JANAKA: O Goddess, as I see it is my duty in the world, to strive; therefore, even with no sight of land, I continue to swim in mid-ocean.

MEKHALA: You will never see shore in this boundless ocean. Your striving as a man will be in vain. You will never reach shore. You will surely die.

JANAKA: Whoever does his duty as a man, will never come to harm. He will never owe debt to his kin, to the Gods, nor to his parents.

ราช:

พระสุพรรณศรีแม่เย็บเสื้อ
ตรัสแต่ตบถยัญญาพิลยักษ พระเจ้ากรุงศรี

ศม — วิชฌมฺหิ ฌญญเต ธิยิ ฌาเ ฌญเตสุ ฌญญเต
จถ ฌน ฌ ฌญญน
เสื้อที่ดกข่าก็เพรះหม่ง ฌที่ดกข่าก็เพรះง
ส่มตวาทที่ท่าหมาสัดลุ่มว่าตวงท่า เพรះเหตุตั้งถุ ๗

กขิล — มิโค วุปฺพิสิเล ฐสิ ฐาคเ ฐสฺยาลนํ
ลํ ฐิสฺว ฐยฺยิฐมิ ฐาม ๗
แต่พอเหมเจ้าทวงหมี่ไปเสียบ เพรះเหตุหมี่ทวงโกธา ๗

ศม — ยเ ฐวมิ ฐลฺลนํ ๗
น มํ มิถา ฐลฺลนํ ๗
ทั้งหมี่ก็ดั่งลาวทั้ง ๗
ผูกหมี่ก็ทวงสวดทวยใหม่ ๗
ยเ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗
ตั้งแต่เล็กจนโตมีใหญ่มา ๗
ทศตั้งกลวใหม่ ๗
(ด้วยจามุภาพแห่งจิตต์เมตต) ๗

กขิล — น ฐชชส มิโค ฐาม ๗
โกชเ ฐวมิ ๗
นิมฺลนํ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗
วุสิ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗ ๗
แต่พอเหมเจ้าแล้วหมี่ไปทวงได้ ๗
ทั้งพดมส์ต่อเจ้าไปใบเล่า ๗
ที่จริงก็ถูกตวามิกรธแลตวามิกรธรอบจ้แล้ว ๗
จึงปลอ่บตรไปให้ถูกเจ้า ๗

୩ - ଶୂରଭଦ୍ରାମହାତ୍ୟା

ପ. ଶ. ୧୬୬୮

୧୧୮୮

3. SUVANNASAMA JATAKA

CHARITY

* * * * *

Dialogue between

SUVANNASAMA, the BODHISATTA

and

KABIL YAKKHA, KING of KASIS

x x x

- SAMA — The tiger is killed for its skin,
The elephant is killed for its ivory,
What made you wish to kill me ?
- KABIL — O SAMA, a deer has come within my range,
It fled, when it saw you,
You have therefore made me angry.
- SAMA — As far as I remember,
Since childhood, no deer or beast in the forest
has ever been afraid of me.
(Through spirit of charity)
- KABIL — SAMA, no deer has run away from you.
Why should I lie to you further ?
Actually, I was overcome by wrath and greed,
So I let fly that arrow at you.
-

พระเนมิราช

ครุฑถ้ำพระมาคฺฉิเทพบุตร

ปุชฺฌามิ ตํ มาคฺฉิ เทวสารถิ
อิเมนุ มจฺจ กิมกัฏฺฐํ ปาปิ
เอเม ชนา เวทฺรณิ ปตฺนุติ ฯ

ศุก่อนมาคฺฉิเทพสารถิ ชำรุดถ้ำท่าน
สัตว์เหล่านี้ทำบาปอะไร ๆ
สัตว์เหล่านี้จึงตกนรกชื่อเวทฺรณิ ฯ

พระมาคฺฉิพูดพระเนมิราช

เอ ทุพฺพเส พฺลวนุโต ชิวโลเก
หิเสนุติ โรเสนุติ สุปาปกมฺมา
เต ลุทฺถกมฺมา ปสเวทฺว ปาปิ
เทเม ชนา เวทฺรณิ ปตฺนุติ ฯ

ชนเหล่าใดมีกรรมเป็นบาปหนัก
มีกำลังมาก ย่อมข่มเหงบรรพชนที่มีกำลังน้อย
ในโลกเมื่อกำลังมีชีวิตอยู่
ชนเหล่านั้นมีกรรมอันลามก ย่อมรับผล
อันเป็นบาปนั้นเอง
ชนเหล่านี้จึงตกนรกชื่อเวทฺรณิ ฯ

୫ - ୧୫ମି ଶୀତଳ

॥ ୧୨୨ ପଠିତ୍ରୀୟ ॥

ଅ. ନ. ଗୁଣ୍ଡଳିଠ

4. NIMI JATAKA

ASSEVERATION OF TRUTH

x x x

KING NIMI questioned MATALI, the CHARIOTEER

**O Mighty Matali, the Charioteer,
What sin have those creatures committed,
That they be cast in Vetarani, the river of hell ?**

MATALI answered KING NIMI

**In their life, these creatures have been strong,
They have hurt and oppressed the weak,
They have committed deadly sin,
So they have been cast in Vetarani,**

विज्ञेयं यत्किंचिदपि

विद्यमानं तस्मिन्महा

มีเสด็จสมณ บังประตุจุมงศ์

ราช จุมมวงศ์ โยโธเกณเฑาะ พญจุมงศ์พรหมทัต จอมกษัตริย์
อุตรราชปฐกษัตริย์ เสด็จบรรดาตริภังค์แห่งชาติ จอมมกุฏมณฑล
พระมีเสด็จบดินทร์เสด็จตามไปเบื้องหลัง สพรังพรอ้อมด้วยเสนา
จุมมวงศ์โต นิกงุมิ พระภคเสด็จออกพ้นจอมกษัตริย์ พระมีเสด็จ
ชกัชิตประตุเหือบตลมิให้ตมชัมตามจกักริม ชุภางิณี ประตุบพร
หมอชังมอชัยใหญ่ก็ลัมชิต โสภณุตนิริโยริย ในจอมกษัตริย์มิด
ภวณิโลกนิตนรก มตาชเณ มีเสด็จโต มตาชเณต่างตมกอก
สันชักรักตมชย จิตเส ก็มอชังภวณิโยมกษัตริย์แล ฯ

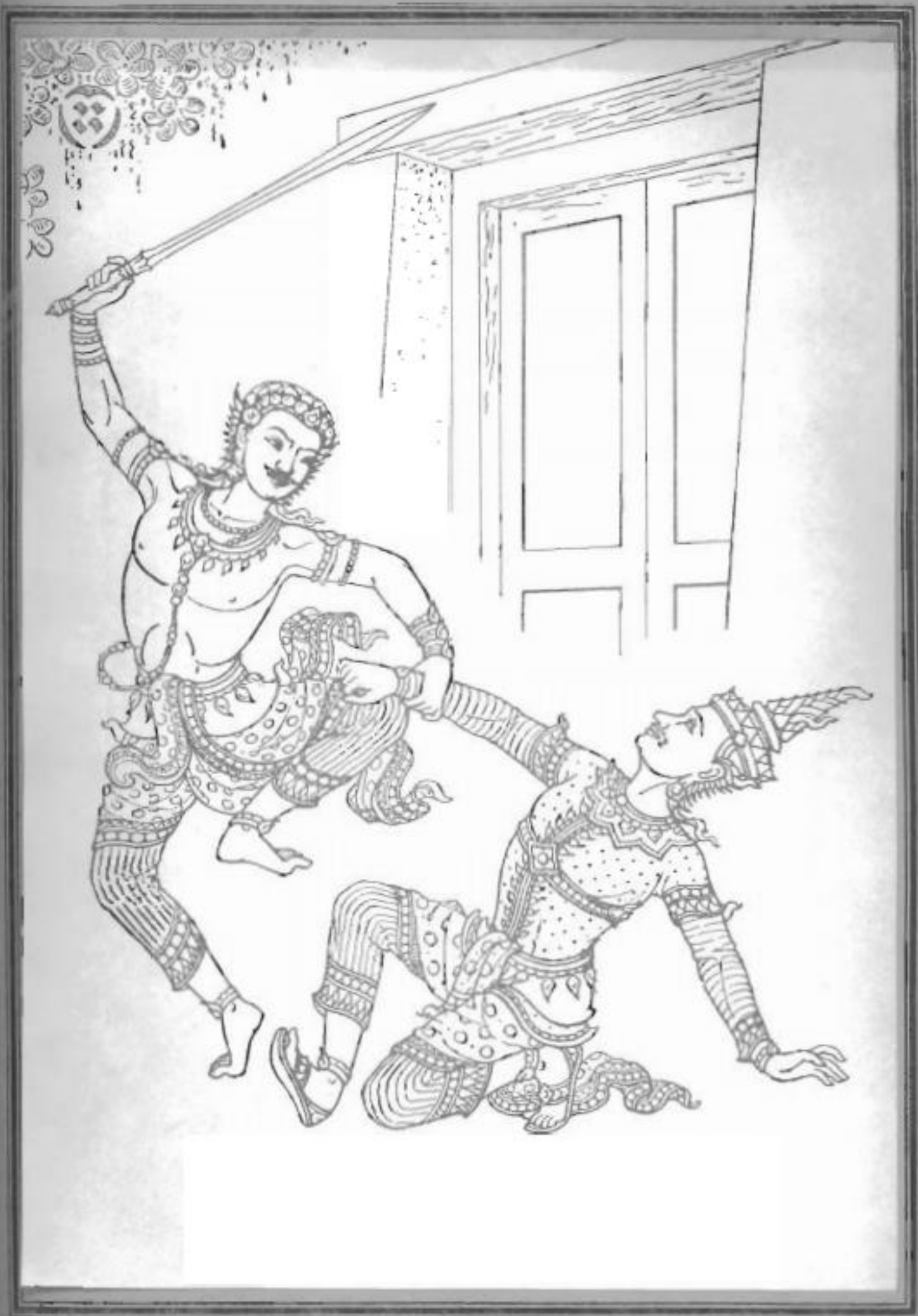
มตาชโต พระมีเสด็จมตาชโต เสด็จพระหัตถ์ลงจกักร
พระจรรต จมมกษัตริย์ช่อมิไร แล้วยังแสงเดชะรอดจกักรไปเฝ้า
ครันพระบาทกลันหังลงตังพื้นชัมกษัตริย์ ก็ทวยชอชังพระหัตถ์พระ
ภค เสด็จเสด็จประเหิงจระหาร เฝ้าชากการดูตาม พลันตริภังค
ว่ตังมิ

สกลชัมพฐิประชช กสส สมบตีทักชัมพทวิปเฝ้าจกักร
พระเจ้าศรี

ตบชเณ เฝ้าจกักร เจ้าชเณชอชังแก้ชเณ
มาชนต มาเรตตามตมชย ชนตกพระมกุฏชัยเส พระเจ้าศรี
ทักพระองด์จกักรเสตม จะหมายชังพระองด์หมันชังได้ ชนดด้วยชัง
จะเสตงชัมพฐิภพพแห่งทักพระองด์ ชคคิ ฐณิเณ ชคเต
จกักรสิ แล้วยังพระจรรตทวยในพระหัตถ์พระภค

ปณชิต ณะ ชนชเณ ทนสมบตชดด้วยคัมชังชัมพฐิ
ชังเสชมิไร ทักไมไม่ชังชอชังสมบตีแล

มตาชช ทักชังพระมตาชชเจ้า ทักชังพระองด์ชอชัง
ก็ตจชังพระภคในชัมพทวิปเฝ้า ปรี มาเรตมา บสคคชณ
ปน ปณชิตเตช นปป์สกุจ การนคชังแล้วชังชอชัง ชนชเณ
ทักชอชังไมสวเสชช ๗

୯- ମୀନକ ଶତକ

ପ.ନ. ୧୫୯୮

ପଦ୍ମଲତା

5. MAHOSASDA JATAKA

THE WISE ONE

The Story of the Tunnel

Chula Brahmdatta, King of Pancala, walked forward to view the beautiful tunnel, followed Mahosadha, the Sage, and his retinue. As soon as the King emerged from the door of the tunnel, Mahosadha shut the door. He also shut all the other great and small doors. The tunnel became as dark as hell. The crowd which was shut in the tunnel was terrified.

Mahosadha, the Great Being, brought out the sword which he had hidden, and leapt into the air. Then he descended and catching the king's arm, brandished the sword and frightened him, crying —

"Sire, whose are all the kingdoms of India."

"Yours, wise man! But spare me."

"Do not fear, sire. I took up my sword, not to kill you, but to show you my wisdom." Then he handed his sword to the king.

"Panditta, as you have so much wisdom, why don't you seize the kingdom?"

"Great king. If I wished it, I would have to kill all the kings of India. Wise men do not believe in gaining glory by slaying others."

กิริยาแลลลิตาภา พงษ์กิติ์

๑ มหาสกลีแล องค์พระมหาเสด็จ คือพระกฤษณะตฤตฤตฤต
 เสด็จมา บิณฑูร สัมพร:เพชรเนนทศเพชรทศเสือกสมมา ก็ทรง
 พระจิตตภาไพพร:ทศย์ ท วิปัสตสัส เม ขนุตจยั ปาเรชย
 รูปสกลแห่งเทว:เสิ่งชื่ออัมตกรบ อิมั ชาติกรนั เชนา
 อัมพทศเพชรท ผู้มีชาติมเดบทา เบิกตงตไปภพหมักค มหา-
 สมลปติลยั ปติฏฐัยเป็ลั แบ่งสมมตีมักให้ตรอบตรอง มณิ
 กณยิต์ น วิชยิต์ ให้แก้วขงพระเสวริ์ตรี ตวรา:อิมลัก็มีอภกรบ
 อธิตเนชีกา กเสตท บัดหีกักลัมค่อกรรรม ทำหมองูรุ่มมา มิตร-
 ฑายกิเน กุชเมชยั ฉแลชาติมโกรตมณิผู้ป้ระ:ทุชมิตรเล่า สัส
 เม ขนุตชั สัสแห่งเทว:จะทอหมลั จตรจกสมนุชากิต วิปัสเต
 วิชฎิ์เต อัมอิมสกลพรอัมตบัยองค์สั้ระ:การ ซึ่งชาติมอชัชคัม
 แต่ป้ระ:กมมณิ จตบิมัห้อยูตามเดิมอชั้สลาบ ชาติมพายไน
 ทากชาติมทศ:ระตตร:ตม:จะแกง ะ:กิมัแกงม้ระ:หารตบัยเหล็ก
 แหลมกัตามท กณิระเมโกรตมิชั จินเตตฤท หีกหรือหมิง
 ทาก ฐหมองูมีถวบัยหึนเม็ชว บัดเส็ชวก็:จะเชพจุนไป
 แต่ชง:เดอ:จะอดใจไม่โกรตมณิ อภวิณิ นิมนัสิตา ทน
 หลบเพตรสั้รวมใจ ะ:ทำให้ไปไปโพเม็ชชคั ตบัยอชัชคัม
 ทรเม็ชได้หว่ใหม่ ชุทพระเส็ชวเทว:ป้ในทว่ชัคคแห่งทอหม

၆- ဂူဒီတံဝဲ ဗဂဂ

ကမ္ဘာကျော်

ဃ.ဇ. ၅၆၇၅

6. BHURIDATTA JATAKA

KEEPING THE FAST

The Great Being, Bhuridatta Nāga Raja, opened his eyes and seeing the outcast, pondered. He knew that his moral character was in danger. He said to himself, "I have taken this outcast to my Nāga kingdom, given him wealth, and precious jewels. Yet he did not want to accept them. Now he brings with him a snake—charmer. If I should be angry with him who is unfaithful to his friend, I would be breaking my moral precepts. Please let me hold firmly to the four divisions of my fast. Whether Alambāyana cut me in pieces or cook me, or slay me with sharp weapons, I shall not be angry. If I should look at this snake—charmer with anger, he would be blown to pieces. I shall not be angry with him." So closing his eyes and following the highest ideal of Resolution, he placed his head between the coils of his body and lay perfectly motionless.

বৈশাখষষ্ঠী

শ্রীমদ্ভগবদ্গীতা

จันทกumar

มีข่าวเรื่องว่า พระอเกราชาเจ้าเมืองปุพพทศ ทรงพระสุบินว่าได้ขึ้นสวรรค์ ครั้นตื่นบรรทมมีพระหฤทัยโกร่งจะไปจริง ๆ จึงตรัสปรึกษากัณฑาทลาดพราหมณ์ผู้เป็นปุโรหิต ว่ามีทางจะไปสวรรค์แต่ภพนี้ได้อย่างไรบ้าง กัณฑาทลาดพราหมณ์เห็นได้ช่องทางจะทำลายล้างพระจันทกุมารโพธิสัตว์ ผู้เป็นพระโอรสองค์ใหญ่ในพระยาเอกราชา ด้วยเป็นผู้กตขวางมิให้ไต่พิพากษาความกินสินบน จึงกราบทูลว่า มีทางที่จะเสด็จไปสู่สวรรค์ได้ช่วยฆ่าคน มีคนพระราชบุตรกับทั้งสัตว์สิ่งละสี่ ประกอบการบูชาอัญ พระราชาก็ตกลงปลงพระหฤทัยที่จะทำตาม ครัสต์สั่งให้จับพระราชบุตร มีพระจันทกุมารเป็นกันกับทั้งคนอื่นอีก พันธนาการเพื่อฆ่าบูชาอัญ

ฝ่ายกัณฑาทลาดพราหมณ์ก็ยกถั่งสถาน 'เชิญเสด็จพระราชพาบุกกอลอันจะนำไปสู่ที่บูชาอัญ ให้พระจันทกุมารนั่งกับพระศอในหลุมแล้ว กัณฑาทลาดพราหมณ์ถือดาบของเพื่อรองโลหิตมือหนึ่ง อีกมือหนึ่งจับเอาขาเพื่อจะสกัดพระศอ

พระนางจันทาชาพระจันทกุมารไม่ทนได้ จึงประนมหัตถ์ตั้งสัจจาธิฐานขอแรงอมนุษย์ช่วย ท้าวสักกเทวราชก็ฉวยก้อนเหล็กก้อนโพลง (คือวชิราวุธ) เเทะลงมาคุกคามพระราชว่า ถ้าไม่ปล่อยคนทั้งนั้นจะสังหารเสียด้วยก้อนเหล็ก พระราชามีความกลัว จึงสั่งปลดเครื่องพันธนาการ และในขณะที่เวลานั้น ผู้ชนอันมาประชุมอยู่ที่กุ่มกัณฑาทลาดพราหมณ์ด้วยก้อนหินถึงแก่ความตาย

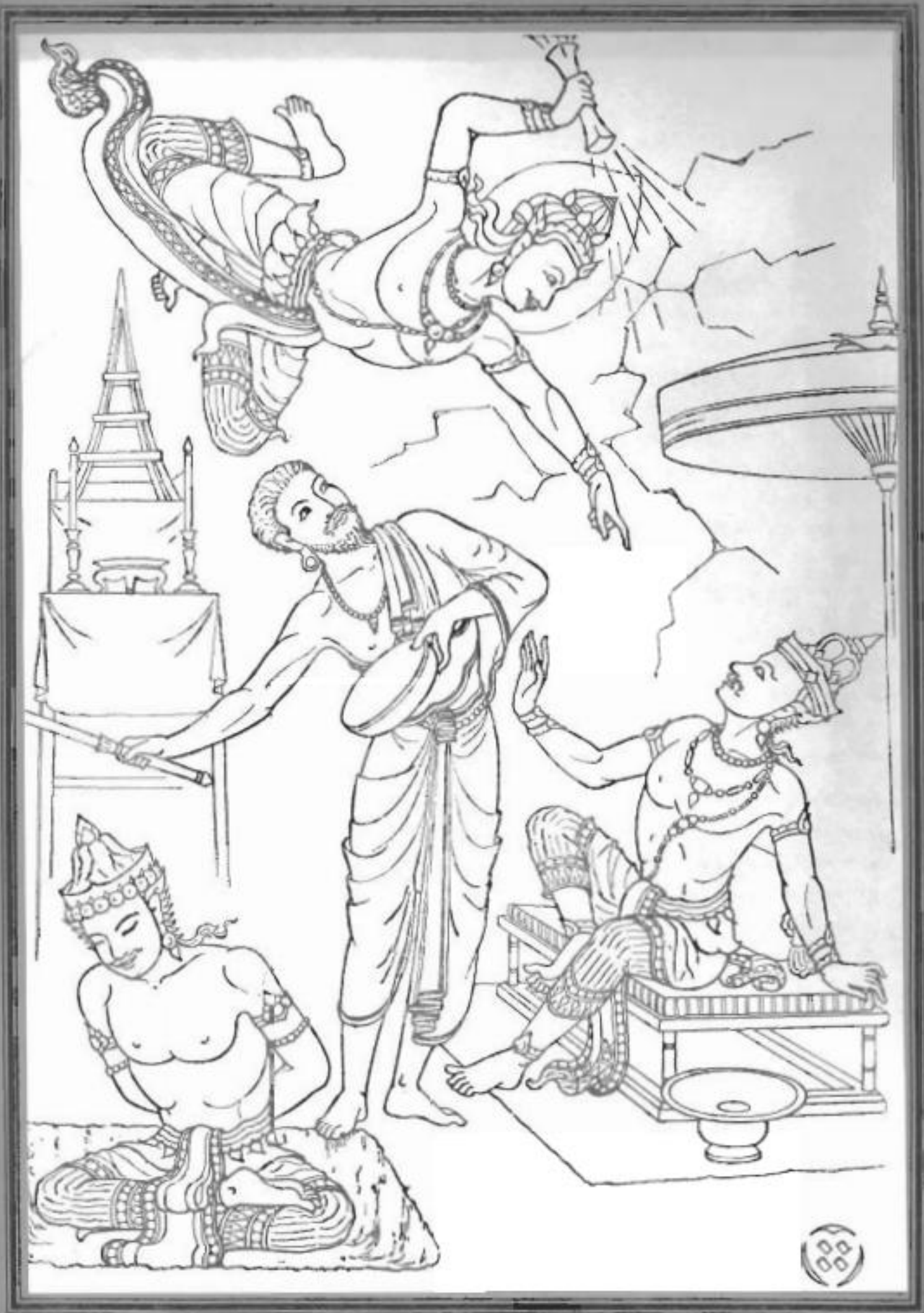
สมเด็จพระศาสดา เมื่อจะทรงประกาศความชื่อนั้น ครัสต์ว่า

สพเพ ปกนุติ นิรยั ยดา คิ ปาปกมูมิ กตุวา

นหิ ปาปกมูมิ กตุวา ลพฺภา สุกฺติ ธิโค กนฺทฺนุติ ฯ

สัตว์ทั้งหลายทำบาปกรรมไว้อย่างไร ย่อมคณรทหมด

สัตว์ทั้งหลายไม่ทำบาปกรรมเลย ไปจากโลกนี้ย่อมได้สุขคติ ฯ

7. CHANDAKUMARA JATAKA

Ekaraja, King of Pupphavati dreamt that he went to heaven. When he woke up, he had an earnest desire to go to heaven and consulted the bramin Khandahala, his counsel, on the ways to heaven. Khandahala thought this a good opportunity to take revenge on the king's son, Crown Prince Chandakumara Bhodisatta, who had prevented him from taking bribes in judging cases. The bramin told the King that the way to get to heaven is to offer a sacrifice of four kinds of victims, including his son, Chandakumara, and other people. The King decided to follow Khandahara's advice, and ordered preparations be made for these sacrifices.

Khandahala prepared the place for the rites, had all the people to be sacrificed brought there. He made Chandakumara sit with his neck bent forward in the pit. In one hand Khandahala held the tray, ready to receive his blood, in another hand held a sword, ready to cut his neck.

Princess Chanda, Chandakumara's consort, could not bear to see it any further. She clasped her hands and made a solemn asseveration of truth, invoking all the spirits,—ghosts, goblins and fairies—to help her. Sakka, king of the gods, took a blazing hammer (Vajiravudha) descended from heaven. He threatened the King that if he did not free these people, he would kill him with the hammer. The King was afraid so he had the victims set free. The crowd gathered there, threw earth and stones at Khandahala until he died.

when the Master related this, he said—

**“ All creatures which have sinned, shall go to hell,
All creatures which have never sinned, when they leave
this world, they will be endowed with happiness. ”**

ଅମରକାମୀ ଓ ଗାଧୁରୀ
ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକାମୀ ଗାଧୁରୀ

ละครชาตก

เมื่อพระพรหมนารถโพธิสัตว์ เสด็จเทเวศน์สู่จันทกปราสาทในมณฑลมหานคร ทรง
ทรงมานพญาองค์ทิราษ ผู้เห็นผิดไปว่า เทวดาไม่มี บิคาาก็ไม่มี โลกหน้าก็ไม่มี ทั้งกันด้วย
คำถามคำทอตอบ ดังนี้ :

พระราชา - บุปผามิ ทิ นารถ เอกมฤดี

ปฐุโจ จ เม นารถ มา มุสา ภณิ

อตุติ นุ เทวา บิโร นุ อตุติ

ไลโก ปโร อตุติ ชโน ยมาท ฯ

พระนารถ - อตุเกว เทวา บิโร จ อตุติ

ไลโก ปโร อตุติ ชโน ยมาท

กาเมสุ กิฑุธา จ นรา ปมุพูทา

ไลกั ปรั น วิฑู โมหุคุดา ฯ

พระราชา - อตุดีติ เจ นารถ สทุทหาสี

นิเวสนิ ปรัไลเก มทานิ

อิเชว เม ปญุเจสถานิ เทหิ

ทสุสามิ เต ปรัไลเก สหสุต ฯ

พระนารถ - ทชุเชมุ โช ปญุเจสถานิ โภโค

ชญุฉาม เจ สัตวนุคั วาญญั

ลุตุทนุคั โภนุคั นิเว เวสนุคั

โก โจทเย ปรัไลเก สหสุต

อิเชว โย โหติ อธมุสสิไล

ปาปาจาโร อสโต ลุตุทกมุโม

น ปญุชิตา ทสุมิ อิดัน ททนุคิ

น หิ อากโม โหติ คตาวิชมุทา

ทกุญจ ไปสั มนุชา วิทิตวา

อญุชานกั สัตวนุคั วาญญั

สยเมว โภเกหิ นิมนุคยนุคิ

กมุมิ กวิฑุวา ปุนมาทเรติ ฯ

ข้าแต่พระนารถ

ท่านอย่าปิดข้าชอถาม

โลกหน้า เทพ พ่อ ทาม

เข่าว่านั่นมีหรือনা ฯ

บิคา สุชาติ

โลกหน้ามีอย่างเขาว่า

คนหลงในกามา

โลกหน้านั้นย่อมไม่รู้ ฯ

ท่านเชื่อว่ามีใช่

คนตายไปมีบ้านอยู่

ชอทองห้าร้อยกั

โลกหน้าข้าเพิ่มพันใช่ ฯ

หากให้ทรงศีลทาน

ทองห้าร้อยจักถวายได้

ให้หยาบใครจักไป

ในนรกทวงทองพัน

ใครกร้านทำลายก

มัดเทียดยกยังกักัน

เพราะคนชะนิกัน

ยอมให้ทรัพย์คืนไม่ได้

ใครหมั่นทานศีลสรรพ

ชนให้ทรัพย์ด้วยเต็มใจ

เพราะคนอย่างนั้นใช่

ใช้ทรัพย์คืนเมื่อเสร็จงาน ฯ

8. NARADA JATAKA

When Brahma Narada Bodhisatta came down to Chanda Palace and tormented King Angati who wrongly thought that there were no gods, ancestors, or another world, the following questions and answers were made:—

The King — O Narada, please tell me the truth.

Are there really another world, gods or ancestors, as people say?

Narada — There are indeed gods and ancestors, and another world as people say. But people deep in *kāma*, would not know of another world.

The King — If you really believe that the dead has a dwelling place to go to, then lend me five hundred gold pieces, and I will give you back one thousand in the next world.

Narada — If you were virtuous and generous I would give you five hundred gold pieces. But if you are merciless, who would go and ask you for the one thousand in hell.

Wise men do not make loans to a man who is lazy or full of vice,

Because such persons could never repay a debt

A man willingly lends to persons who are generous and virtuous,

Because they always repay their debt when their business is over.
